

Informace o obsahu zahraničních vojen. odborných časopisů

Z obsahu bulharského vojenského odborného časopisu *Vojenna mysl* č. 1/1953

Projev ministra národní obrany generálplukovníka Pančevského, pronesený k absolventům nejvyšší vojenské akademie „G. S. Rakovského“ v lednu r. 1953.

Některé otázky protiofensivy na základě zkušeností z Veliké vlastenecké války.

Pplk. Nikolov D., Odrazení protiúderu z chodu v útočné operaci.

Mjr. Rajkov P., Použití tankových a mechanizovaných vojsk v útočné operaci.

Mjr. Simeonov Iv., Velení pěší divisi za útoku v horském a zalesněném terénu.

Mjr. Džakov S., Úkoly a činnost sborového pohyblivého oddílu zatarasovacího v útočném boji.

Gardov major Zakaťnov, Organizace protitankové obrany v americké pěší divisi v obranném boji.

Z obsahu 1. čísla maďarského odborného časopisu *Katonai figyelő* 1953

Generálmajor Székely Béla, Základní otázky soudobého velení podle stalinické vojenské vědy.

Generálmajor Matékóvits Endre, Opevňovací systémy a základní otázky jejich průlomu.

Generálmajor Madarász Ferenc, Dělostřelecké zabezpečení průlomu opevňovaných rajonů.

Generálmajor Nagy Tibor, Otázky ženiijního zabezpečení průlomu opevňovaných rajonů.

Plk. Kovacs István: Čtvrtý stalinický úder.

Hlavní principy obrany ozbrojených sil Spojených států severoamerických.

Major Rusznák Károly, O některých otázkách vojenské geografie.

* * *

Z obsahu polského časopisu *Myśl wojskowa*, čísla 9 až 12 ročníku 1952 a čísla 1 ročníku 1953

Obsah čísla 9/1952:

Mjr. M. Debski, Postup práce velitele při přijímání rozhodnutí.

Pplk. W. Markiewicz, Některé otázky práce vševojskového velitele při organizaci ženiijního zabezpečení boje.

Plk. Inż. A. Pietrow, Zabezpečení vojsk topografickými a speciálními mapami v různých operacích.

Plk. J. J., Některé poznámky k otázce štábní cesty jako formě operační přípravy.

Kolektivní práce pod vedením *pplk. H. Sejnenskiego*, O některých otázkách vojenské ekonomiky kapitalistických států.

Mgr. Tadeusz Nowak, Polské vojenské umění v první polovině XIV. století.

Plk. A. Swoboda, Evropská armáda — kolébka novohitlerovského „wehrmachtu“.

Obsah čísla 10/1952:

Generálplukovník V. Korczyz, Polská armáda nezklame důvěru polského lidu.

Mjr. A. Jasiński, Účast jednotek 1. polské armády

na obraně předmostí Warka-Magnuszew (na Visle na jih od Varšavy v druhé polovině roku 1944).

Mjr. W. Tuszyński a kpt. Z. Stanicki, Z bojů lidové gardy ve Varšavě v l. 1942 a 1943.

Plk. M. Szleyen, Účast Poláků ve španělské válce v letech 1936 až 1939.

Plk. I. Pawłowski, Vojenská revoluční činnost sociálně demokratické strany Ruska a polské sociálně demokratické strany na území bývalého Polského království v letech 1900 až 1903.

Mjr. T. Rawski, Polské vojenské umění v období boje s výbojným prusáctvím (bojová činnost polských vojsk ve Velkopolsce v září až říjnu r. 1794).

Por. mgr. J. Wimmer, Odrazení nájezdu Maximiána habsburského v letech 1587/88 a bitva u osady Byczyna.

Obsah čísla 11/1952:

Plk. M. Hopman, K 10. výročí stalingradské bitvy.
Plk. J. Drzewiecki, O práci velitele při organizaci součinnosti.

Mjr. M. Debski, O metodách průlomu obrany nepřitele.

Plk. G. Isajew, Radiolokace a její užití v armádě.

Obsah čísla 12/1952:

Plk. J. Drzewiecki, Pokrokový ráz stalinské vojenské vědy.

Dio. gen. B. Pigarewicz, Některé otázky organizace a přípravy nočního průlomu.

Pplk. Inž. E. Kożuchow, Všeobecné základy taktiky a techniky použití zářarů nabitých elektrickým proudem v soudobých podmínkách.

Por. mgr. Jan Wimmer, Polské vojenské umění ve válkách s Turky a Tatary v druhé polovině XVII. století.

Plk. A. Suobda, Americké zásady použití tankových vojsk v bojích zadních vojsk.

Obsah čísla 1/1953

Generálmajor St. Okecki, Vojenské otázky v 21. svazku sebraných spisů V. I. Lenina.

Kpt. E. Jadziak, Lednová ofensiva Sovětské armády v r. 1945 (Viselsko-oderská operace I. běloruského frontu).

Kpt. T. Szostakowski a kpt. W. Konwiński, Studium situace, hlášení a informování, jedna z nejdůležitějších prací operačního štábu.

Plk. Inž. mgr. J. Korszunow, Radiové zaměřování. Kolektivní práce, O vojenské terminologii v themech vojenské i beletristické literatury.

Plk. N. Astafew, Hlavní charakteristické rysy strojevojebové války na podkladě zkušeností z první světové války.

Por. Jan Doležal, Slovenské národní povstání. ((Překlad článku z čs. časopisu Lidová armáda č. 10/1952).)

Z obsahu odborného polského vojenského časopisu *Mysl wojskowa* č. 2/1953

Mjr. W. Tuszyński, K 8. výročí osvobození Poznaň Sovětskou armádou.

Mjr. M. Debski, Odrážení protiútoků a protiúderů nepřátelských tankových jednotek v průběhu útočného boje.

Plk. K. Romanow, Některé otázky utajeného vedení vojsk.

Pplk. Cz. Modestowicz, Metoda provádění taktických seminářů s důstojníky.

N. D. Smirnowa, Z historie národně osvoboditelského boje albánského lidu v době druhé světové války.

Rozvoj taktiky v 2. polovině XIX století.

Brig. generál kand. voj. věd E. Leoszenia: O časopise „Przegląd Inżynierii” ročník 1951 a 1952.

Por. mgr. J. Wimmer, Populární nástin historie polského vojenského umění.

Z obsahu amerického vojenského odborného časopisu *Military Review* číslo 2/1952

V 2. čísle amerického vojenského časopisu „Military Review” z r. 1952 byl uveřejněn článek plk. Boleso o zásadách použití obrněných jednotek za pronásledování.

Autor článku nejprve uvádí zásady použití obrněných jednotek za pronásledování. Úkolem obrněných jednotek za pronásledování je zničit hlavní síly nepřítele. Aby se tohoto cíle dosáhlo, je prý třeba současně s pronásledováním obchvacovat ustupující síly hlavního uskupení nepřítele. Obrněné jednotky jsou pro svou pohyblivost a značnou palebnou sílu zvláště vhodné k plnění tohoto úkolu. Obchvacující jednotky se mají rychlým pronikáním zmocňovat důležitých komunikačních uzlů a tím přetínat ústupové cesty nepřítele.

Současně má být nepřítel neustále pronásledován na ústupových cestách, aby mu bylo zabráněno zachytit se na jednotlivých ústupových postaveních a organizovat na nich obranu a uspořádat své jednotky.

Autor zdůrazňuje, že zkušenosti z druhé světové války potvrdily správnost zásady, že pronásledování bez současného obchvacování a obklíčení ustupujících jednotek nepřítele nevede k jejich zničení. Dovojuje, že se služební předpisy americké armády v tomto směru sice vyjadřují, že se však mnozí velitelé jimi v praxi neřídí.

V dalších řádcích zdůrazňuje autor, co vyžaduje

tento druh boje od velitele. Velitel má být schopen rychle a správně zhodnotit situaci a přejít včas do bezohledného pronásledování nedbaje na situaci sousedů a využívaje do nejzazších mezí možnosti svých jednotek. Autor uvádí, že prý to byly nerovnoměrnost a nedostatek odvahy hitlerovských velitelů k převzetí odpovědnosti, které dovolily velké části anglických a francouzských vojsk r. 1940 ustoupit k Dunkerque a tam se nalodit. Nám je dnes ovšem známo, že to bylo záměrné počítání Hitlera, který zakázal podniknout zničující úder, neboť chtěl získat Anglii pro připravovaný útok proti Sovětskému svazu. Jako příklad neschopnosti úspěšně organizovat pronásledování uvádí autor nezdařené pokusy spojeneckých velitelů o zničení Rommela v afrického sboru při jeho ústupu z Egypta do Tunisu.

O organizaci, úkolech a materiálním zabezpečení jednotek za pronásledování píše autor, že pronásledování má být vedeno na několika rovnoběžných směrech. K pronásledování je použito zpravidla jednotek, které se nezúčastnily průlomové operace. (Poznámka. V americkém armádním sboru se počítá s tím, že do průlomu bude zasazena obrněná divize, která tvoří zpravidla druhý, někdy i třetí sled armádního sboru. V americké vojenské literatuře je zpravidla uváděno toto „standardní” složení armádního sboru: 3 pěší a 1 obrněná divize, kromě obvyklých sborových jednotek druhů vojsk.) Tyto jed-

notky jsou během průlomové operace soustředovány v prostorech vzdálených 15 až 20 km za čelními sledy.

K pronásledování vytváří obrněné divise dvě až tři samostatná bojová skupení. Každé z nich působí jako samostatná taktická jednotka na určitém směru. Bojová skupení mívají 1 až 2 prapory tanků, 1 až 2 prapory mechanizované pěchoty, 1 až 2 oddíly samohybných děl ráže 105 mm, 1 až 2 ženijní roty, průzkumnou rotu, zdravotnickou rotu, jednotky služeb a j.

Za nimi postupují motorizované pěší divise, jejichž úkolem je vystřídat obrněné jednotky v boji s jednotlivými ohnisky obrany vytvořenými na komunikacích nebo v jiných důležitých prostorech a likvidovat tyto odpory. Tím umožňují obrněným jednotkám rychlý postup vpřed.

Za pronásledování vznikají podle autora potíže při podpoře boje obrněných jednotek dělostřelectvem. Rychlému postupu obrněných jednotek může přý stačit jen dělostřelectvo ráže 105 a 155 mm, ať již samohybné nebo tažené. Dalekonosné dělostřelectvo a vůbec dělostřelectvo ráže nad 155 mm není schopno postupovat stejnou rychlostí jako obrněné jednotky. Z toho důvodu je třeba, aby mnohé úkoly dělostřelectva převzalo v tomto období letectvo.

Jsou to hlavně tyto úkoly:

- letecká ochrana postupujících proudů,
- zesílená letecká podpora boje pozemních jednotek vzhledem k nedostatečné podpoře dělostřelectva, a to hlavně útoky na ustupující proudy nepřítele, jejich desorganisováním, zdržováním jejich postupu a podporou při jejich obklíčení a ničení.

Autor zdůrazňuje, že činnost letectva za pronásledování nesmí ustát ani v noci.

Zvláštní význam má činnost průzkumného letectva, jehož hlavním úkolem bude vytrvale sledovat pohyby nepřítele a zjišťovat včas činnost jeho záloh a zaujímání nových obranných pásem a postavení. Autor vyzdvihuje význam pozorovacích vrtníků organizačně přidělených jednotkám obrněné divise. Jejich úkolem bude jednak včas zjišťovat odpory nepřítele, jednak sledovat činnost nepřítele a řídit palby dělostřelectva.

Autor zdůrazňuje význam ženistů za pronásledování. Každému z pronásledujících bojových skupení budou přiděleny jedna až dvě roty ženistů a příslušný počet mostního materiálu. Ženisté mají být zařazováni v čele proudů, hned za zajišťovacími jednotkami.

Po stránce taktické zdůrazňuje autor, že je třeba provádět pronásledování vždy na několika souběžných směrech. Pronásledující jednotky musí pronikat mezi jednotlivými izolovanými odpory a snažit se je obcházet. Jako cíle mají být pronásledujícím jednotkám určovány význačné terénní čáry, komunikační uzly, předmostí na vodních tocích, horské

průsmyky a p. Obsazení takových terénních, komunikačních nebo jiných prostorů má umožnit obklíčení nepřítele a později jeho zničení. Tyto prostory jsou často obsazovány a udržovány v součinnosti s výsadečnými jednotkami.

Pokud jde o přípravu pronásledování, zdůrazňuje autor článku, že pronásledování staví před velitele a štáby zvlášť těžké úkoly, zejména pokud jde o materiální zabezpečení jednotek za pronásledování. Proto má zvláštní význam jeho pečlivé plánování. Šťavelo, proviant, pohonné hmoty a jiný materiál má být soustředěn již v době přípravy a mají být předem určeny způsoby zásobování jednotek během pronásledování. Za pronásledování bude třeba v budoucnosti předvídat vždy zásobování jednotek vzduchem. Tím má být umožněno pokračovat v pronásledování i v těch případech, když pozemní komunikace budou akcí partyzánů, letectva a p. přerušeny nebo ohroženy. Autor dovozuje, že nedostatek zabezpečení dostatečných prostředků pro zásobování vzduchem vede často k nesplnění úkolu a přímo k ohrožení pronásledujících jednotek.

V celku článek nepřináší žádné nové myšlenky. Autor zdůrazňuje všeobecně známé zásady, platné pro tento druh boje. Článek však ukazuje slabinu americké armády, to jest její neúměrnou předimenzovanost, pokud jde o bojovou techniku. Americká intervence v Koreji ukázala, že během tohoto údobí bojů, kdy Američané měli jakýsi úspěch, t. j. za jejich postupu k řece Jalu a do severovýchodní části Korejského poloostrova, nedovedli zničit ustupující části lidové demokratické armády a jednotky čínských dobrovolníků. Příčiny toho je třeba hledat nejen v přeaze vojáků a velitelů lidové severokorejské armády a čínských dobrovolníků po stránce morálně politické, ale i v tom, že tato vojska správně ovládala taktiku, jak se vyhnout obklíčení. Je známo, že jednotky lidové severokorejské armády a čínských dobrovolníků dovedly plnou měrou využívat zvláštností terénu k napadání tylů postupujících jednotek interventů a k jejich ničení v nočních akcích. Severokorejské jednotky bojovaly i v těch případech, když byly překročeny. Tím se nakonec dostali do obklíčení sami Američané, jimž zůstaly v tylu značné počty odhodlaných a bojeschopných jednotek lidové severokorejské armády a čínských dobrovolníků. Je konečně známo, že pro boj s těmito jednotkami a partyzány museli Američané určit v době pro ně nejkritičtější, t. j. při zahájení protiofensivy lidové severokorejské armády a čínských dobrovolníků v prosinci 1950, asi polovinu svých sil.

Ani za druhé světové války v její poslední fázi neukázali Američané, že by dovedli pronásledování ukončit obklíčením a zničením větších sil protivníka, což naopak skvěle uskutečňovali sovětské velitele v nesčetných případech počínaje od slavné stalingradské bitvy až k bitvě o Berlín.

OZNÁMENÍ REDAKCE

Redakce *Vojenské mysli* dostává vojenské odborné vševojskové časopisy lidově demokratických armád, a to polský měsíčník „*My. I wojskwa*“, bulharský měsíčník „*Vojenna mysl*“, maďarský měsíčník „*Katonai figyelő*“ a čínský vojenský odborný vševojskový časopis „*1. srpen*“. Je pravděpodobné, že bude redakci zasílán i obdobný časopis rumunský. Čtenáři *Vojenské mysli* jistě uvítají budou-li s obsahem uvedených časopisů blíže seznámováni, ne pouhým uváděním názvů jednotlivých článků, jak je to často prováděno doposud. Redakce proto vyzývá důstojníky, kteří mají potřebné jazykové znalosti, zájem o studium článků určitého tematického zaměření a jsou ochotni pravidelně zpracovávat recenze prostudovaných článků pro *Vojenskou mysl*, aby se přihlásili redakci *Vojenské mysli*, která jim pak bude pravidelně zasílat příslušný časopis, nebo alespoň fotokopie článků zvoleného tematického zaměření. Zpracované recenze článků jsou honorovány podle obtížnosti článku částkou 100 až 150 Kčs za každou stranu na stroji psaného rukopisu o 25 řádcích.

Totéž se týká recenzí cizojazyčných vojenských odborných knih. Tento úkol doposud *Vojenská mysl* neplnila pro nedostatek recesentů a též proto, že ústřední vojenská knihovna nedostávala vhodnou cizí vojenskou odbornou literaturu.

Vydává MNO. Řídí redakční rada: František Tesal, Jaroslav Dočkal, František Sukup, Jaroslav Kučera, Josef Haman, Jaromír Vyhnaněk, Zdeněk Malý, František Houra, Ján Lipový, Eduard Ureš, Josef Slabý,
Ing. Jan Bělohoubek, Jaroslav Hruška, Karel Pavelka (redaktor).

Adresa redakce: Redakce časopisu „*Vojenská mysl*“ Praha, pošt. úřad 190, poštovní příhrádka 19120/ST

Tiskne tiskárna vydavatelství čs. branné moci „*Naše vojsko*“. V roce 1953 vyjde šest čísel.

Časopis nelze předplácet, přiděluje se jen služebně.

